

2019 – 4

HOLLANDS Maandblad

Jan-Willem Dijk
Jabik Veenbaas * Jack Druppers
Gerry van der Linden * Froukje van der Ploeg
Guus Luijters * Renske van den Broek
Willem Wansink * Hedwig Selles
Erik Bindervoet * Frans Stüger

HOLLANDS Maandblad

INHOUD NO. 4 – 2019

zestigste jaargang • nummer 857

april 2019

Opgericht in 1959 door K.L. Poll.

www.hollandsmaandblad.nl

Redactioneel – Deze maand

Jan-Willem Dijk – Short-haired girl in Berlin

Jabik Veenbaas – Gedichten

Jack Druppers – Beter laat dan ooit

Gerry van der Linden – Laatste foto van geliefde in bed (1981)

Froukje van der Ploeg – Winterhuis in augustus

Guus Luijters – Gedichten

Renske van den Broek – Kikkerdril

Willem Wansink – Beschaafd nationalisme als bondgenoot

Hedwig Selles – All-inclusive

Erik Bindervoet – The Beauty and The Bees

Frans Stüger – Amber Alert

Tekeningen Berry de Haas

Auteurs in dit nummer

Colofon

Deze maand

Deze maand bleek de uitslag van de Provinciale-Statenvierkiezing in combinatie met het adagium dat de geschiedenis zich herhaalt voedingsbodem voor ontsteltenis: een populistische partij boekte een forse overwinning, waardoor menigee de ontmanteling van de liberale democratie onafwendbaar acht.

Evenzogood als u fysiek geweld moet schuwen, omdat het meestal uitloopt op escalerend bloedvergieten, is het zinloos om in *Hollands Maandblad* een politiek kopstuk op de korrel te nemen. Dat resulteert in niets meer dan wat Brodsky ‘een ontlading van onaangename gevoelens’ noemt. Niemand is daarmee geholpen. Weliswaar heeft dit tijdschrift een overzichtelijk abonneebestand, maar het politieke landschap kan het niet beïnvloeden door haar abonnees streng toe te spreken. *Hollands Maandblad* bezigt van oudsher zelfspot, niet zelfoverschatting. Overtuigd dat u niet wars bent van donquichotterie (u leest immers een literair tijdschrift) en dat u soortgelijke verkiezingsresultaten in 2021 vreest, is het wellicht zinvoller af te vragen of andersdenkenden – die zich niet verschuilen achter de gordijnen van het kiezershok – überhaupt op andere gedachten kunnen worden gebracht.

Hoogstwaarschijnlijk wel, maar alleen met de juiste mate en manier van inspanning. Iemand een nieuw perspectief bijbrengen noodzaakt namelijk een herculeswerk van luisteren, inleven en kalmeren. Vergeef de ongepolijste vergelijking: dat pakket spelregels doet denken aan onderhandelen met een ideële gijzelnemer. Een gijzelingsonderhandelaar maakt ellenlange dagen waarin hij sympathie moet opbrengen voor geëmotioneerde gesprekspartners, die geen tegenwerpingen dulden en met executies dreigen. Boven alles mag de bemiddelaar nooit het eigen

gelijk uitdragen, hoewel dat na schoon beddengoed de sterkst onderschatte primaire levensbehoefte is.

In het geval van een gijzelingsonderhandeling lonkt een concreet resultaat: geen slachtoffers. Voor een overredingsproces van iemand die gelooft in andere staatskundige beginselen, is een bevredigende uitkomst zeldzaam. Tevens is het mogelijk dat een discussiepartner in ad hominem-tirades ontsteekt en het tafelgerei uit het raam keilt. Gelukkig kunnen ‘onderhandelaars’ die voornoemde spelregels in acht nemen twijfel injecteren in een gijzelnemer dan wel politieke opponent – die laatste groep is doorgaans minder dogmatisch. Neem dat gegeven als aanknopingspunt om op microniveau, tijdens kerstdiners en kringverjaardagen, rustig te zagen aan de poten van andermans denkbeelden. Soms is de democratische burgerplicht uitstekend te vervullen onder het genot van een stuk banketstaaf en leverworstplakken en kunnen de spandoeken en protestborden in de garage blijven. Verzaken is geen optie.

Misschien bent u door de vereiste inspanningen en magere oogst van politiek discussiëren ontmoedigd. Onttrek dan motivatie aan Theodore Roosevelt die stelde: ‘Niets is de moeite waard als je het kunt krijgen zonder inspanning, pijn en moeite.’ Het is dan discutabel of de geschiedenis zich herhaalt, maar dat zonder die drietrapsraket niets van waarde ontstaat, hoeft niemand *Hollands Maandblad* uit te leggen. – DG

Short-haired girl in Berlin

Jan-Willem Dijk

Vanmiddag heb ik het filmpje bekeken dat ik vijftien jaar geleden op internet zette.

Het staat nog steeds online.

Al op de eerste site die ik bezocht vond ik het terug. Als je niet weet dat ik het ben, ben ik te slecht in beeld om te worden herkend in de zeventienjarige jongen op het bed. In ieder geval ben ik er nooit op aangesproken. Niet door klasgenoten of voetbalvrienden. Niemand op straat of in de trein heeft me ooit herkend. Toch sta ik op een van de grootste pornowebsites van Nederland.

Wie herkenbaarder in beeld komt dan ik, is het kortharige meisje. Aan het voeteneind van een hotelbed trekt ze een veel te grote kabeltrui over haar hoofd. Behendig maakt ze een zwarte bh los, de bandjes glijden over haar armen – ook nu verbaast het me weer dat haar stevige en ronde borsten vanonder zoiets vormeloos als een wijde trui vandaan kunnen komen.

Ik ben nu tweeëndertig. Het is onwerkelijk dat ik vijftien jaar geleden de video uploadde via een inbelverbinding in het rijtjeshuis van mijn ouders. Op mijn slaapkamer staarde ik naar het oplopende balkje. Even overwoog ik op *cancel* te klikken.

Toen het bericht *upload complete* in beeld verscheen, heb ik de account verwijderd, de computer uitgezet en nooit meer naar het filmpje gezocht. De eerste dagen daarna durfde ik mijn computer niet aan te zetten, bang voor een e-mail van de website dat ik zou worden aangeklaagd, omdat een meisje een klacht had ingediend over verspreiding van naaktbeelden zonder haar toestemming. Maar die e-mail bleef natuurlijk uit en ik besloot het te laten voor wat het was.

Tot vanmiddag. In een opwelling besloot ik de titel die ik het destijds had gegeven in te typen. De adrenaline die dat teweegbracht, had ik al jaren niet meer gevoeld. De website waarop ik het vond, moet de video hebben overgenomen, want de oorspronkelijke site bestaat niet meer.

Short-haired girl in Berlin.

We zijn vaker dan anderhalf miljoen keer bekeken.

Het beeld is groezelig, de hotelkamer vrijwel duister. Er brandt een nachtlampje en van buiten naar binnen knippert een licht. Geen geluid – nu herinner ik me dat ik dat heb verwijderd. De witte lakens liggen strak gevouwen op het bed. Het kortcharige meisje loopt gekleed in slechts haar spijkerbroek naar de zijkant van het bed. Ze pakt mijn handen en trekt die de lucht in, waarbij ze licht voorover helt zodat haar borsten dichtbij mijn gezicht komen. Even hangen mijn armen onbestemd in de lucht, alsof ik hulpbehoevend ben en mijn eigen kleren niet kan uittrekken. Ze pakt de onderkant van mijn Michael Jackson-trui met capuchon en trekt die tegelijk met het t-shirt over mijn hoofd en armen.

lees meer in het nieuwe nummer

Beter laat dan ooit

Jack Druppers

‘Een, twee, drie, vier, vijf,’ zei hij. Fffffff..., deed ik. ‘Een, twee, drie...,’ zei hij weer. Mijn collega telde hardop terwijl hij met gestrekte armen de borstkas krachtig indrukte. Na de vijfde tel stopte hij even, zodat ik me voorover kon buigen om een teug lucht in de mond van de man te blazen. Dat deed ik via het beademingskapje dat we gebruikten voor mond-op-mondbeademing als dat nodig was voor de hartmassagereanimatie.

En nu was het nodig: de man lag levenloos op de vloer van het bruine café, terwijl wij naast hem knielden en badend in het zweet hem terug probeerden te halen. Iedere keer wanneer ik blies, keek ik met een schuin oog of zijn borstkas omhoogkwam. Dat was het bewijs dat mijn adem daadwerkelijk zijn longen bereikte. Gelukkig kwam zijn borstkas omhoog. Na elke beademing ging mijn collega verder met hartmassage. ‘Eén, twee, drie...’

Geen minuut daarvoor had de man verteld dat hij hartpatiënt was en zich onwel voelde. Direct na die mededeling draaiden zijn ogen weg, stokte zijn ademhaling en zakte hij in elkaar. Een snelle controle van zijn slagaders wees uit dat het hart geen bloed meer rondpompte. Als een geoliede machine schakelden we over op de reanimatieprocedure, die we tijdens onze halfjaarlijkse EHBO-lessen ontelbare keren hadden geoefend op Rubberen Truus – de oefenpop met ballonlongen.

Het waren de jaren negentig, dus de automatische externen defibrillator bestond nog niet. We moesten het bolwerken met ouderwets handwerk: als de sodemieter riem, broek en overhemd van het slachtoffer losmaken, onderhemd openscheuren, twee handen op elkaar op twee vingers afstand boven het borstbeen, en dan achterelkaar diep indrukken, in een vast ritme. We hadden geleerd te drukken op de maat van

– hoe treffend – ‘Stayin’ Alive’, de discohit van The Bee Gees uit de film *Saturday Night Fever*. Iedereen kende dat nummer waarvan de maat gelijkstond aan de medisch gewenste honderd compressies per minuut.

Voortschrijdend wetenschappelijk inzicht dicteert dat je tegenwoordig dertig keer moet drukken en twee keer moet beademen. Deze wijsheid heb ik overigens van Google, want de tijd dat politieagenten elk halfjaar een opfriscursus over levensreddende handelingen moesten volgen, ligt behoorlijk ver achter ons. Bovendien is mijn laatste EHBO-training al van meer dan tien jaar geleden. Gelukkig staan EHBO-trainingen voor de politie vanaf dit jaar eindelijk weer eenmaal per halfjaar op de kalender.

Evenmin als ik ‘Stayin’ Alive’ vergeet, vergeet ik om tijdens het beademen het hoofd van het slachtoffer goed achterover te drukken. (Daar kan tien jaar zonder EHBO-onderricht niets aan veranderen.) Doe je dat namelijk niet, dan blaas je de lucht niet naar de longen, maar door de slokdarm rechtstreeks de maag in. Dit kan leiden tot vulkanische reflexen van de ingewanden. Recente culinaire versnaperingen van het slachtoffer, verdund met maagzuur, kunnen dan als een krachtige fontein in je gezicht spuiten. Ik kan u verzekeren dat zo’n douche met maaginhoud het lerend vermogen van de hulpverlener een krachtige impuls geeft.

Het hoofd van onze patiënt hield ik dus goed achterover, terwijl we op de cafévloer doorploeterden. We wisten namelijk: hoe korter de tijd tussen de hartstilstand en het begin van de reanimatie, des te groter de kans op succes. Terwijl we drukten, telden, en lucht in longen bliezen, vertelde iemand dat de man Joop heette. Joop was bijna zeventig jaar oud, had al vijf keer eerder een hartstilstand gehad en evenzoveel hartoperaties. Dat riep zijn echtgenote Ria hard van dichtbij in onze oren, terwijl ze paniekerig om ons heen scharrelde. Tussendoor snauwde ze haar man toe om niet de gore moed te hebben haar alleen achter te laten.

lees meer in het nieuwe nummer

Winterhuis in augustus

Froukje van der Ploeg

Het is augustus wanneer ik weer in jullie winterhuis ben. Het huis ruikt naar de winter, door de gesloten luiken schijnt de zon pas weer in het najaar naar binnen. Op de muren van jullie slaapkamer nog kinderbehang, de knuffels van je zusje op de groene sprei. Naast het tweede bed het miniklokje, met een echt klepeltje dat heen en weer tikt. Ik ga zitten en luister naar het tikken, kan zo weer in slaap vallen, een zomerslaap tot mijn berg wit kleurt en de ramen bedekt zijn met sneeuw.

Een bureau met pennenbak uit middelbareschooltijd, stickers van skimerken erop. En een ladekast. Ik trek een la open. Schriften, schoolrapporten van jou en je zusje. Goede cijfers haalden jullie, de handtekening van je vader onderaan, een enkele keer van je moeder. Brieven van vriendjes, ansichtkaarten uit Amerika, Griekenland, Engeland. Een brief in meisjeshandschrift, jouw naam op de enveloppe. Ik haal de brief eruit. Gebroken wit papier. Krullende letters uit een dure vulpen vormen Franse woorden, zinnen. Het is een eindbrief, zoals een eindrapport. 'Ik denk niet zo over het maken van de liefde als jij,' vertaal ik verkeerd. 'Onze gedachten over een relatie en de liefde verschillen te erg. Ik beëindig onze verhouding.' Een datum van vijf jaar geleden, Zuid-Frankrijk, herinner ik me. Ik heb je toen opgezocht. Uiteraard vroegen we elkaar naar de liefde. Er was een meisje, zei je, maar niets serieus. Constance, heette ze, zie ik nu. Niets serieus. Koele brief. Weeg de impact van de woorden. Ze voelen zwaar. Leg de brief terug, en kijk niet verder.

Vanaf het balkon kijk ik naar de alp die baadt in de zon. De alp is groen, een enkele gele of bruine plek. Iets lichter op de top, maar ook daar is de sneeuw gesmolten. Ik ken alpen alleen wit. De thermometer hangt op min vierentwintig als koudst. Ik was hier in de winter dat het min achttien was, je zusje was nog niet getrouwd.

We skieden toen samen, en raakten hopeloos verdwaald. Ik schold je uit, omdat dit jouw skigebied was, jouw leven, en daar mocht jij niet in verdwalen. Je zusje was boos toen we terugkwamen, misschien dat ze toen al dacht dat je geen goede invloed op me had. Dat het beter was geen contact meer te hebben, omdat je intenties onoprecht zouden zijn. Ik, een blond meisje uit Amsterdam, vond jou, een blonde Italiaan met lichte ogen nog wel, de meest integere jongen die ik ooit had ontmoet. Mijn ervaringen waren toen nog gevuld met hitsigheid en natte tongen in mijn oor.

Die zomer, vijf jaar geleden in Zuid-Frankrijk, was gevuld met klassieke ingrediënten. Zon, wijn en veel vis in soepvorm. We gedroegen ons als verliefden, kiftten op gepaste tijden, staarden dromerig voor ons uit, en je nam me mee naar de meest romantische plekken. Een haventje achteraf, met verlate vissersboten die in- en uitvoeren. Een *calance* met een bountystrand, alleen met een klein wiebelbootje bereikbaar.

Maar geliefden waren we niet.

lees meer in het nieuwe nummer

Kikkerdril

Renske van den Broek

‘Papa heeft dat huisje om aan zijn schilderijen te werken, dat zegt hij zelf!’ roep ik. Flips neus raakt zowat de mijne.

‘Je kunt wel merken dat jij nog een kind bent. Hij heeft dat huisje niet om te schilderen, maar om met andere vrouwen te neuken, vrouwen met grote tietten.’ Flip beweegt een vinger op en neer in een cirkel die hij met de duim en wijsvinger van zijn andere hand maakt. ‘Hij doet maar, ik ben toch weg.’

‘Denk je echt dat papa en mama je op kamers laten gaan? Je bent pas zestien!’

‘Zeventien.’

‘Dan nog.’

‘Moet jij eens opletten.’

‘Blijf nou maar gewoon. Als papa dat andere huisje heeft, komt alles misschien wel weer goed.’

De eerste week

Papa drong net zo lang aan tot ik meeding. Hij wil denk ik vooral zelf zien hoe die friemelende dingetjes langzaam veranderen in kikkers. Magie, noemt hij dat. Biologie, zeg ik dan. Daar moet hij om lachen. Vaak zegt hij dat hij eigenlijk biologieleeraar had moeten worden. Ik denk dat het beter is dat hij gewoon op een kantoor werkt. Voor de klas zou hij binnen een week ontploffen. Dat gebeurt heel makkelijk, als ik cola mors, of mama de tuinbonen te laat uit de vriezer haalt. Je weet nooit waar de mijnen verstopt liggen, maar vroeg of laat stap je erop en dan is het te laat.

Hij houdt me aan één arm vast terwijl ik met het schepnet door de groene smurrie roer. Op het water ligt een laag kroos die niet opzij wil, ik krijg een lamme arm. ‘Weet je zeker dat we niet te laat zijn, pap?’

‘Aaron, jochie, die sloot ligt bomvol kikkers in wording!’ Hij lacht.

Maar als het even later nog steeds niet is gelukt, ligt hij vloekend in het gras en maait met zijn armen door de sloot. Zijn trui zuigt het water op als een vaatdoekje. Ik wacht met mijn schepnet langs de kant. Mijn maag knort.

Het is al lang etenstijd. Mama vraagt zich vast af waar ik blijf, maar papa wil per se zijn nieuwe huisje laten zien. We rijden naar de andere kant van het dorp. Op schoot heb ik een jampot vol kikkerdril.

Vanaf de straat lijkt papa’s huis op een soort lage flat. Het trappenhuis aan de buitenkant van het gebouw heeft wel een dak, maar geen muren. Het ruikt naar brand, op de trap heeft iemand fikkie gestookt. Iedere verdieping heeft twee deuren naast elkaar, nummer 56 is van mijn vader. Iemand heeft een piemel in de voordeur gekrast.

Het huis heeft maar één verdieping. Overal ligt vloerbedekking. Op sommige plekken zit een vlek. Mijn vader haat vlekken en hij haat vloerbedekking. Sommige spullen herken ik van thuis; de bruine flessen met de droogbloemen, het Chinese kastje uit de gang, de barkrukken met de rieten zittingen die Flip en ik op veel plaatsen hebben losgepeuterd. Er staan ook nieuwe meubels, die er oud uitzien. Misschien heeft hij ze gekregen van al die vrouwen die hij neukt.

lees meer in het nieuwe nummer

Beschaafd nationalisme als bondgenoot

Willem Wansink

‘Dit is een oproep tot revolte,’ zegt de hoofdredacteur terwijl hij wrevelig mijn reportage naar de prullenmand verwijst. Daarna beent hij weg zonder uitleg of weerwoord af te wachten. Dit is me niet eerder overkomen.

Die nooit gepubliceerde reportage heet ‘De stem van de nette burger’. Het is een impressie van een minzaam activisme dat hoogopgeleide witte Nederlanders aan de dag leggen. Notabelen, ambtenaren – oftewel: keurige burgers – die als representanten van wisselende minderheden zonder platform de kritische dialoog zoeken met de overheid, bijvoorbeeld over de aanleg van een tramlijn door hun volkstuinjes. Het stuk analyseert hoe er in de onderstroom van beschaafd Nederland wordt gedacht: welgemanierd, niet lomp of luidruchtig. Verder beschrijft het het aanzwellende onbehagen van trotse burgers inzake politiek en bestuurlijk wanbeleid. En het schetst hoe individuele sentimenten samen kunnen komen in een klein protest dat kan uitwaaiëren om vervolgens het ideologische landschap te veranderen. Maar in tegenstelling tot wat mijn hoofdredacteur vermoedt, heeft dit niets te maken met een revolte, met subversief brandjes stoken of ondermijning van de macht, laat staan met de racistisch getinte afkeer van immigratie die elders in Europa in zwang raakt. Dat soort gedachtegoed behoort toe aan ultrarechts – aan nazi’s en fascisten. Daar heb ik niets mee, en dat geldt evenzeer voor die keurige burgers.

Toch heb ik blijkbaar een affront begaan door een taboe te bespreken. Welk taboe precies? Is het taboe om een burgerlijk populisme, in stelling gebracht door egocentrische rijkaards, te bespreken zonder het af te doen als louter giftig en rampzalig? Of is het taboe bezorgde

mannen met onuitgesproken nationalistisch aandoende passies te laten uitpraten, wetend dat dit gedachtegoed ooit de liberale democratische samenleving van binnenuit ondermijnde? Geen idee: zover reiken mijn gedachten niet.

Het is 1993, ik schrijf sociaal-maatschappelijke reportages voor *Elsevier* en sta op het punt als politiek verslaggever in Den Haag te beginnen. PvdA-leider Wim Kok heeft het eerste paarse kabinet nog niet samengesteld, Pim Fortuyn, bedenker van de ov-studentenkaart, is een gesjeesde hoogleraar op zoek naar een podium, de euro moet nog worden ingevoerd en 9/11 is een datum zonder bijklank. Laat staan dat in 1993 het publieke debat wordt beheerst door de kloof die vijftientig jaar later opdoemt tussen diametraal tegenovergestelde sociaal-culturele minderheden. Met aan de ene kant honkvaste ‘provincialen’ die een afkeer hebben van hyperglobalisering en het hedonistische bestaan in de steden; provincialen, ‘localists’ of perspectiefloze ‘somewheres’, zoals de Britse publicist David Goodhart ze noemt. En aan de andere kant de ongebonden kosmopolieten in hun *global village*: de ‘anywheres’.

lees meer in het nieuwe nummer

All-inclusive

Hedwig Selles

Vlot reed Karl onze auto de parkeerplaats op. De reis naar de meest westelijke zeehaven verliep voorspoedig, we hadden volgens mijn vriend zelfs tijd over om naar de rivier te kijken.

Naast de auto schudde ik de stijfheid uit mijn armen. De frisse lucht deed me goed. En ik zei: 'Leuk.' Intussen keek ik om me en probeerde ik alles in mijn blikveld te vangen. Er stonden nauwelijks auto's op de parkeerplaats. Verder zag en hoorde ik niemand. Alleen Karl, die al boven op de kruin van de dijk naar mij stond te roepen, want ik maakte geen aanstalten om de dijk te beklimmen. Tegen de zon in fixeerde ik hem. Lang en pezig, bezien tegen de achtergrond leek hij in een duistere koker gevat.

'Zwanen hier, ze willen jou ook zien!' Zijn stem werd door de wind naar mij gedragen.

'Ze willen jou ook zien,' echode het na. 'En de auto dan?' riep ik op mijn beurt. Die vraag sloeg nergens op. Het was een nette parkeerplaats voor nette mensen.

Een paar tellen later stond Karl ongeduldig naast mij. Hij pakte mijn hand, 'Kom Queenie!', en trok me voor zijn doen ruw de dijk op. Zwanen zag ik niet, en de gedrevenheid waarmee het water tegen de basaltblokken klotste, maakte me nerveus. Ik liet zijn hand los en daalde snel af naar de auto. Karl tekende geen protest aan. Waarschijnlijk wist hij dat ik moe was. Van de rare piep in mijn oren wist hij niets. Van mijn verlangen naar verlossing had hij nog nooit gehoord. Omdat ik gewoon, zoals altijd, licht vermoeid voor de klas stond en misschien alleen wat minder goed sliep door de ontelbare vergaderingen.

'We kunnen hier wel wat eten,' zei Karl opeens. Ik schrok wakker. Blijkbaar was ik op het warme gras ingedut. 'Ik ben zeker in slaap gevallen,'

mompelde ik. Met mijn ogen nog gesloten probeerde ik overeind te komen. Een golf van misselijkheid. Mijn maag trok zich samen. Blijven liggen, dacht ik, en met veel moeite hield ik mijn ontbijt binnen.

‘Karl, waar liggen de crackers?’ fluisterde ik. De droge biscuits die we speciaal hiervoor hadden meegenomen, lagen ergens in de auto.

‘In de kofferbak,’ zei Karl, die op de voorstoel plaatsnam. Hij moet de sleutel in het contact hebben gestoken, want opeens hoorde ik klassieke muziek.

‘Dit is Mozart die klinkt als een spreekw, kwetter, kwetter, kwetter,’ concludeerde Karl, ‘maar ik zoek zwanenmuziek.’ Hij begon te fluiten. Het beeld van zijn getuite lippen ontroerde me. Net als de scheve manier waarop hij zijn wenkbrauwen omhoogtrok voorafgaand aan een nies. Tegelijkertijd kende ik het roofdier in hem, de fanatieke koorleider die joeg op sopranen, niet alleen vanwege hun sprakeloos hoge noten. De meeste sopranen aanbaden Karl en verloren zo hun waardigheid. Ik behield mijn waardigheid wat ik ook zong of wat ik ook droeg. Gesterkt door die gedachte stond ik op en liep ik naar de kofferbak.

lees meer in het nieuwe nummer

Auteurs in dit nummer

ERIK BINDERVOET (1962) – Dichter, vertaler, toneelschrijver, schrijver en schilder. Schrijft momenteel een dichtbundel over dromen getiteld *De Droom* (2020). Publiceerde samen met Robbert-Jan Henkes vertalingen van o.m. *Finnegans Wake* (2009). Schreef voor het toneel *Botten* (2015) en *Hotel Informatie* (2017). Deze maand verschijnt het boek *Aldus sprak Nietzsches zuster* (2019) met tekeningen van Saskia Pfaeltzer.

RENSKE VAN DEN BROEK (1976) – Theatermaker en schrijver. Haar voorstellingen waren te zien op Oerol en Festival Boulevard. Studeert aan de schrijversvakschool. Publiceerde in *Hollands Maandblad* en *Das Magazin*. Won in 2018 de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs (*proza*).

JAN-WILLEM DIJK (1985) – Dichter en schrijver van korte verhalen. Doceert tevens aan de Schrijversvakschool Groningen. Ontving in 2016 de Tine Clevering-Meijer Prijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds en in 2017 de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs (*poëzie*).

JACK DRUPPERS (1962) – Wijkagent & inspecteur van politie te Amsterdam. Voor zijn project 'Politiekids' ontving hij de LPB Award voor het beste buurtproject en een nominatie voor de Hein Roethofprijs.

BERRY DE HAAS (1976) – Studeerde architectuur en autonome beeldende kunst aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Zijn werk bestaat onder andere uit *phone drawings*, tekeningen gemaakt op een smartphone.

GERRY VAN DER LINDEN (1952) – Dichter, schrijver, beeldend kunstenaar en docente aan de Schrijversvakschool Amsterdam. Publiceerde twee romans, een novelle en twaalf dichtbundels waaronder *De Aantekening* (1978) en *Verse helden* (2017).

GUUS LUIJTERS (1943) – Dichter en schrijver. In 2014 verscheen *Lege stad. Verzamelde herinneringen 1943-1950*. *Klein geluk in de stad* volgde in 2018. Meest recentste dichtbundel: *In de spiegel* (2015). Schrijft verder wekelijks een column over poëzie in de stad voor *NRC Handelsblad*.

FROUKJE VAN DER PLOEG (1974) – Dichter, schrijver en docent. Publiceerde drie dichtbundels: *Kater* (2006), *Zover* (2013) en *Dit is hoe het ging* (2016). Won de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2004/2005 (*poëzie*). Dit is haar prozadebuut.

FRANS STÜGER (1946) – Debuteerde in 1975 met de roman *De gedachte*; daarna verschenen o.m. *Weerloos* (2003), *Personages, conflict, perspectief* (2011; in ‘de schrijfbibliotheek’) en *De Bastaard* (2017).

HEDWIG SELLES (1968) – Dichteres en schrijfster. Publiceerde o.m. gedichten in *De Gids*, *Tirade*, *De Brakke Hond*, *Liegend Konijn*, *DWB* en *Hollands Maandblad*. Bundels van haar hand: *IJzerbijt* (2008), *Schadenfreude* (2011) en *Wie hier binnentreedt* (2015). Dit verhaal is haar prozadebuut.

JABIK VEENBAAS (1959) – Dichter, filosoof en vertaler. Hij publiceerde tot nog toe zeven dichtbundels, met als recentste *Stad van liefde* (2017). In 2013 verscheen *De Verlichting als kraamkamer*, een studie over het tijdperk van de Verlichting die werd genomineerd voor de Socrates Wisselbeker 2014.

WILLEM WANSINK (1953) – Journalist, historicus en publicist. Werkte jarenlang voor *Panoramiek*, de buitenlandrubriek van de NOS-tv en *Elsevier*. Publiceerde boeken als *Iedereen journalist* (2016) en *De burger de baas* (2016). Sinds 1998 schrijft Wansink voor *Hollands Maandblad* o.a. historische essays.

HOLLANDS Maandblad

Redactie: David Garvelink

Redactieraad: Gerard van Emmerik, Beatrijs Ritsema en Mark Boog

Vormgeving: Steven Boland

Copyright: Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door subsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds, thans Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Redactiesecretariaat: Hollands Maandblad • Postbus 59.752 • 1040 LG Amsterdam •
Tél. 020-6175955 • info@hollandsmaandblad.nl (niet voor kopij)

Bij ongevraagde bijdragen postzegels voor antwoord bijsluiten

Uitgever: Stichting Hollands Maandblad, p/a Bilderdijkkade 63-b • 1053 VJ Amsterdam

Abonnementen: 12 nummers per kalenderjaar, prijs per jaargang € 84,50 •

Proefabonnement (3 nummers) € 24,50 Abonnementen die niet één maand voor afloop van de abonnementsperiode zijn opgezegd, worden automatisch verlengd

Opgave: S.P. Abonneeservice • Postbus 105 • 2400 AC Alphen aan den Rijn.

Telefoon tijdens werkdagen van 9.00-17.00 uur: 0172-476085.

Een acceptgiro voor betaling volgt

Losse nummers: € 7,50 • dubbelnummers € 9,90 • Verkrijgbaar bij de boekhandel of door bestelling via www.hollandsmaandblad.nl dan wel per mail: HollandsMaandblad@spabonneeservice.nl